

Asociace školní psychologie, z.s.

Poříčí 7/9

602 00 Brno

<http://www.skolnipsychologie.cz/>

PhDr. Jana Zapletalová

Často kladené dotazy

- Informovaný souhlas se skupinovou a individuální prací
- Pokud pracujeme s neanonymními údaji, ale s údaji o žákovi, je třeba vždy uzavírat informovaný souhlas, ve kterém vysvětlíme na jakou aktivitu jej požadujeme.
- Nelze vytvářet generální souhlasy, které lze považovat pouze za obecnou informaci o službě.
- Pro screening a anonymní šetření není třeba info souhlasu.
-

Pravidla práce

- Při práci s klienty ve školním prostředí musíme respektovat také Nařízení EP a Rady EU č. 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a pak především zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.
- Klienti, kterým je poskytnuta služba školního poradenského pracoviště mají právo na:
  - a) ochranu osobní integrity
  - b) poskytnutí informací o charakteru poradenské služby
  - c) právo na odmítnutí poskytnutí informací dalším osobám
  - d) dodržování etických principů v průběhu poskytování poradenské služby (i následně)
  - e) odmítnutí poradenské péče
  - f) volbu školského poradenského zařízení
  - g) zprávu z vyšetření nebo konzultace
- Informovaný souhlas není třeba pro práci výchovného poradce, školního metodika prevence ani asistenta pedagoga.
- **Povinnosti školního poradenského pracoviště a klientů (žáků, rodičů):**
  - V případě zahájení péče o klienta musí prokázat:
    - a) existenci platného informovaného souhlasu (pokud je ho třeba)
    - b) informovaný souhlas musí být součástí předkládané zprávy z vyšetření, z této zprávy musí být patrné, že klient byl seznámen se závěry a doporučeními, případnými riziky, která z doporučení vyplývají, a při přebírání zprávy tuto skutečnost písemně vyjádřil a stvrdil svým podpisem,
    - c) klient musí v případě stížnosti prokázat, co nebylo ze strany poskytovatele služby naplněno,
    - d) v případě odmítnutí poradenské pomoci zákonným zástupcem je třeba zvážit, zda postup zákonného zástupce není v rozporu se zájmem klienta-dítěte,
    - e) v odůvodněných případech informovat orgány sociálně právní ochrany dětí, Policii ČR a případně zahájit spolupráci s nimi
  -

• Informovaný souhlas se skupinovou a individuální prací

Prohlašuji, že jsem byl/a předem srozumitelně a jednoznačně informován/a

o:

- a) všech podstatných náležitostech poskytované poradenské služby, zejména o průběhu, rozsahu, délce, cílech a postupech poskytované poradenské služby,
- b) prospěchu, který je možné očekávat, a o všech předvídatelných důsledcích, které mohou vyplynout z poskytování poradenské služby,
- c) právech a povinnostech spojených s poskytováním poradenských služeb ve škole, včetně práva žádat kdykoli poskytnutí poradenské služby znovu a práva podat podnět české školní inspekci podle § 174 odst. 5 školského zákona.

Měl/a jsem možnost klást doplňující otázky, které byly poradenským pracovníkem zodpovězeny.

a) ANO

b) NE

V případě, že má být poradenská služba poskytnuta nezletilému dítěti, bylo přiměřeně poučeno, dostalo možnost klást doplňující otázky s ohledem k svému věku a rozumové vyspělosti.

Souhlasím / nesouhlasím se zpracováním a uchováním osobních údajů podle Nařízení GDPR 2016/679 a zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Poučení provedl/a	
Podpis:	
Podpis zákonného zástupce / zletilého žáka nebo studenta:	
V	Dne: .....

§ 2a) vyhláška č. 72/2005 Sb., (verze 1.1. 2021)

- A) dodržují účel poradenských služeb,
- b) dodržují etické zásady poskytování poradenských služeb,
- c) vycházejí z individuálních potřeb žáka, podporují jeho samostatnost a přispívají k jeho sociálnímu začleňování,
- d) poskytují zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka zprávu, s výsledkem psychologické nebo speciálně pedagogické diagnostiky,
- e) spolupracují s jinými školami a školskými zařízeními,
- f) sledují a vyhodnocují poskytování navržených podpůrných opatření žáka,
- g) informují žáka a zákonného zástupce žáka o poradenských službách poskytovaných školou nebo školským poradenským zařízením,
- h) poskytují žákovi a zákonnému zástupci žáka podrobné a srozumitelné seznámení s průběhem a výsledkem poskytování poradenských služeb

Souhlas s poskytováním školní poradenské služby v případě rozvedených rodičů

- Rodiče zastupují dítě, resp. žáka v jednání se školou nebo školským zařízením z titulu rodičovské odpovědnosti definované v § 858 občanského zákoníku. Trvání a rozsah rodičovské odpovědnosti může změnit jen soud. Při výkonu rodičovské odpovědnosti se musí rodiče řídit zájmem dítěte.
- Rodiče dítěte jsou ze zákona zákonnými zástupci, pokud jejich rodičovskou odpovědnost soud nějakým způsobem neomezil, nebo je rodičovské odpovědnosti nezavázal. V jednání vůči škole, školskému zařízení postačí projevení vůle alespoň jednoho z nich. Ředitel školy předpokládá, že jsou ve shodě, pokud mu není znám opak. Pokud si jejich jednání odporují, nepřihlíží se k projevu vůle žádného z nich a rozhoduje soud.
- Rodiče jako zákonní zástupci mohou pro vyřízení záležitosti dítěte, nejedná-li se o záležitost osobního stavu, uzavřít smlouvu o zastoupení (§ 894 občanského zákoníku). Platná právní úprava tedy umožňuje, aby zákonný zástupce udělil jinému plnou moc k jednání ve věcech vzdělávání dítěte nebo žáka; udělení plné moci ovšem nesmí odporovat smyslu institutu rodičovské odpovědnosti.
- Plná moc (§ 441 a násl. občanského zákoníku) může sloužit zákonnému zástupci k překlenutí období, kdy se nebude moci osobně postarat o potřebnou komunikaci ve věcech vzdělávání dítěte. Je však limitována institutem rodičovské odpovědnosti.
- V oblasti školské legislativy v podstatě ve všech záležitostech stačí plná moc bez ověřeného podpisu.

Oznamovací povinnost z hlediska ZSPOD

- **sociálně-právní ochrana dětí**, jak je popsáno v § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů- *neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, nebo*
- *nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti a dochází k ohrožení zdravého vývoje dětí*
- „dítě vyžadujícího zvláštní ochranu“ podle čl. 32 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, rovněž také pojem „dítě vyžadující zvýšenou pozornost“
- Oznamovací povinnost dle ZSPOD dopadá na značné množství subjektů. Dle § 10 odst. 4 ZSPOD mají oznamovací povinnost vůči OSPOD: státní orgány,
- pověřené osoby,
- **školy, školská zařízení a**
- poskytovatelé zdravotních služeb, popřípadě
- další zařízení určená pro děti,
- zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.
-

Oznamovací povinnost z hlediska trestně právního

- Pokud by se osoba dozvěděla hodnověrným způsobem, že jiný připravuje nebo páchá některý z předmětných trestných činů a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazil, dopustil by se trestného činu nepřekažení trestného činu dle § 367 trestního zákoníku. Překazít trestný čin je možné zejména jeho včasným oznámením státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, v úvahu však připadají i jiná opatření, pokud jsou účinná (např. zamezení kontaktu dítěte s pachatelem, náprava dítěte apod.).
- V některých případech se může stát, že bude mít subjekt oznamovací povinnost jak dle trestního zákoníku, tak vůči orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Tak tomu je u ohrožených dětí dle § 6 písm. c) a e), tedy u dětí, které spáchaly trestný čin, nebo na kterých je trestný čin páchán (např. u týrání dítěte). Oznámení vůči orgánu sociálně-právní ochrany dětí nenahrazuje povinnost oznámit spáchání trestného činu (nebo překazít trestný čin), je třeba učinit oznámení i na policii nebo státní zastupitelství.

Dokumentace školy § 4 vyhl.72/2005 Sb.,

- a) o žádostech o poskytnutí poradenské služby, o odmítnutí nebo přerušení poskytování poradenské služby,
- b) o vyšetření, jeho výsledcích a poskytnuté péči individuální i skupinové, včetně zpráv,
- e) o poskytnutí informace podle § 1 odst. 3,
- f) o součinnosti se školami a školskými zařízeními,
- g) o komunikaci a spolupráci s orgány veřejné moci,

Škola dále vede dokumentaci o poskytovaných podpůrných opatřeních prvního stupně.

Pracoviště eviduje všechny intervence realizované ve škole, a to jak ve vztahu k jednotlivcům, tak ve vztahu k třídním kolektivům.

Má přehled o aktivitách pro pedagogy i zákonné zástupce.

Role ŠP dle § 7 a náplně práce

Zajištění činnosti ŠP ve škole

- Vnitřní směrnice, která ošetřuje práci s klienty
- Vykazování hodin strávených s klientem, vedení evidence klientů
- Oml/versus s potřebou omluvenky
- Rozvržení pracovní doby a nabídka služeb
- Role ŠP v práci se systémem školy- vedení školy, pedagogický sbor,
- třídní učitelé,
- ŠPP a jeho koordinace

Psaní zpráv

- Zprávy pro zákonné zástupce a zletilé klienty o průběhu péče
- Zprávy pro ŠPZ, OSPOD, Policii, další poskytovatele služeb
- Zprávy o práci s třídami
- Zprávy ze screeningových nebo anonymních šetření
- Zprávy ze šetření klimatu
- Zprávy o specifické péči
- Charakter zpráv určuje jejich obsah i ten (ti) pro které jsou určeny, v řadě případů má zpráva předem stanovený formát
- U zpráv z péče je možné využívat formalizovaný dokument uvedený v příloze č.4 vyhlášky 27/20016 Sb.

- a) Část psychologická
- b) b) Část speciálně-pedagogická
- c) c) Část pedagogická (vyhodnocení plánu pedagogické podpory)
- d) Závěr z vyšetření:**
- e) Termín kontrolního vyšetření:
- f) Žák nebo zákonný zástupce byl s výsledky vyšetření a s navrhovanými opatřeními pro vzdělávání žáka osobně seznámen. Dále byl seznámen s dalšími postupy, které jsou nezbytné pro úpravy průběhu vzdělávání žáka, způsobem pro žáka nebo jeho zákonného zástupce srozumitelným.

ČŠI

- Práva a povinnosti České školní inspekce jsou upraveny v § 173 až 176 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a dále ve vyhlášce č. 17/2005 Sb., o podrobnějších podmínkách organizace České školní inspekce a výkonu inspekční činnosti. Kontrolní činnost obecně je pak upravena zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) – vlastní průběh kontroly konkrétně v § 4 až 19. S výkonem činnosti České školní inspekce ale ve větší či menší míře souvisí řada dalších právních předpisů, zejména je třeba jmenovat zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Práva a povinnosti vyplývající z právních předpisů jsou pochopitelně pro všechny pracovníky České školní inspekce vždy závazné.

ČŠI

- získává a analyzuje informace o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sleduje a hodnotí efektivnost vzdělávací soustavy,
- b) zjišťuje a hodnotí naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem,
- d) vykonává kontrolu dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb,
- e) vykonává veřejnosprávní kontrolu využívání finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 160 až 163.

DĚKUJI ZA POZORNOST